

Study Programme: Magyar nyelv és irodalom
Course Unit Title: Sociolinguistics (Szociolingvisztika)
Course Unit Code: 21MK080
Name of Lecturer(s): Kovács Rácz Eleonóra
Type and Level of Studies: alapstúdium
Course Status (compulsory/elective): kötelező
Semester (winter/summer): nyári
Language of instruction: magyar
Mode of course unit delivery (face-to-face/distance learning): személyes részvételt igényel
Number of ECTS Allocated: 3
Prerequisites: -
Course Aims: A társadalom és a nyelv általános nyelvelméleti összefüggéseinek a megismerése, a magyar nyelv mindennapi társadalmi vonatkozásainak az áttekintése. A kommunikáció működésének a tudatosításával a hallgatónál el kell érni, hogy felismerjék a beszédhelyzethez való igazodás, valamint a beszédaktus társadalmi befolyásoltságának a jelenségét.
Learning Outcomes: A tantárgy tudatosítja a hallgatókban azokat az élőnyelvet befolyásoló szociolingvisztikai jellemzőket, melyekkel az iskolai oktatás során találkozhatnak majd. Felhívja a figyelmet az additív, azaz hozzáadó nyelvtanítás szükségességére.
Syllabus: <i>Elméleti oktatás</i> A társadalom és nyelvhasználat összefüggései: a nyelv és nyelvhasználat társadalmi meghatározottsága. A szociolingvisztika kialakulása és előzményei, tárgya és területei, kapcsolata más tudományágakkal. Makro- és mikro-szociolingvisztika. A mai magyar nyelvhasználat tagolódása. A nyelvi szocializáció. Az életkor és a nyelvhasználat. A nemek és a nyelvhasználat. A nyelvi attitűd kérdései. A nyelv és a nyelvi hátrányos helyzet: a Bernstein-féle deficithipotézis és kritikája. A nyelvi hátrányos helyzet és következményei. A nyelvi kontaktusok, a két- és többnyelvűség kérdései, diglosszia és bilingvizmus. A nyelvek nyelvpolitikai szempontból. A nemzeti és a nemzetiségi nyelvek. A nyelvi kisebbségi helyzet és típusai. A magyar nyelv a Kárpát-medencében és a diaszpórában. A nyelvi tervezés. A nyelvi tiszteltetés. <i>Gyakorlati oktatás:</i> A hallgatók gyűjtéseik nyomán megbizonyosodnak azokról a szociolingvisztikai beszélt nyelvi jegyekről, melyek a vajdasági magyar élőnyelvet jellemzik.
Required Reading: Kiss Jenő: Társadalom és nyelvhasználat. Bp. 1995. Ronald Warghaugh: Szociolingvisztika. Bp. 1995. Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény. Szerk.: A. Jászó Anna. Bp. 2002. Peter Trudgill: Bevezetés a nyelv és társadalom tanulmányozásába. Szeged, 1997. Huszár Ágnes Bevezetés a gendernyelvészetbe. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2009. Anthony Giddens: Szociológia. Bp. Osiris, 2000. Cseresnyési László: Nyelvek és stratégiák, avagy a nyelv antropológiája. Bp. Tinta Kiadó, 2004. Fóris Ágota: Kutatásról nyelvészeknek. Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2008. Beregszászi Anikó: Lehetetlent lehetni. Bp. Tinta Kiadó, 2012. Ajánlott irodalom Kiss Jenő: Magyar anyanyelvűek – magyar nyelvhasználat. Bp. 1994. Társadalom és nyelv. Szociolingvisztikai írások. Szerk.: Pap Mária – Szépe György Bp. 1975. Kiefer Ferenc: A magyar nyelv mint a modern kommunikáció eszköze. Magyar Tudomány. 1994/6 A nyelvi tervezés. Tanulmánygyűjtemény. Szerk.: Tolcsvai Nagy Gábor Bp. 1998. Kiss Jenő: A magyar nyelvről – nyelvpolitikai megközelítésben. Magyar Tudomány 1997/8. Nyelvi érintkezések a Kárpát-medencében. Szerk.: Lanstyák István és Szabómihály Gizella. Pozsony 1998. Nyelvek és kultúrák érintkezése a Kárpát-medencében. Szerk.: Borbély Anna Bp. 2000.

Weekly Contact Hours: 3	Lectures: 1	Practical work: 2	
Teaching Methods: Előadás, vita, gyakorlati munka, önálló kutatómunka végzése			
Knowledge Assessment (maximum of 100 points):			
Pre-exam obligations	points	Final exam	points
Active class participation	40	written exam	
Practical work	20	oral exam	40
Preliminary exam(s)		.....	
Seminar(s)			